

L'Esquella de la Torratxa

Any XLIII : Número 2195

15 cèntims = Atrassats 30

Barcelona, 1 d'abril de 1927

HA ARRIBAT LA PRIMAVERA

—Aquí'm teniu ciutadans
que canteu mes excel·lències.
No us faltaran subsistències...
Vinc carregada de grans.

La llet condensada (sense desnatar)

La més pura

MARCA

La més saludable

VICTORIA

procedent de les masfes del Montseny (Barcelona), és absolutament pura, la més rica, la més saludable i nutritiva perquè conté tota la crema i perquè és elaborada solament amb llet de vaca suïça i sucre blanc de canya.

DE VENDA EN COLMADOS I ULTRAMARINS

Despatx central: Princesa, 15-Barcelona

Antes de pendre-la

Després d'haver-la pres

Soler i Torra germans

BANQUERS

Compra venda de valors - Ordres de Borsa - Canvi de moneda - Giro sobre l'estranger - Comptes corrents en monedes Nacional i Estrangera

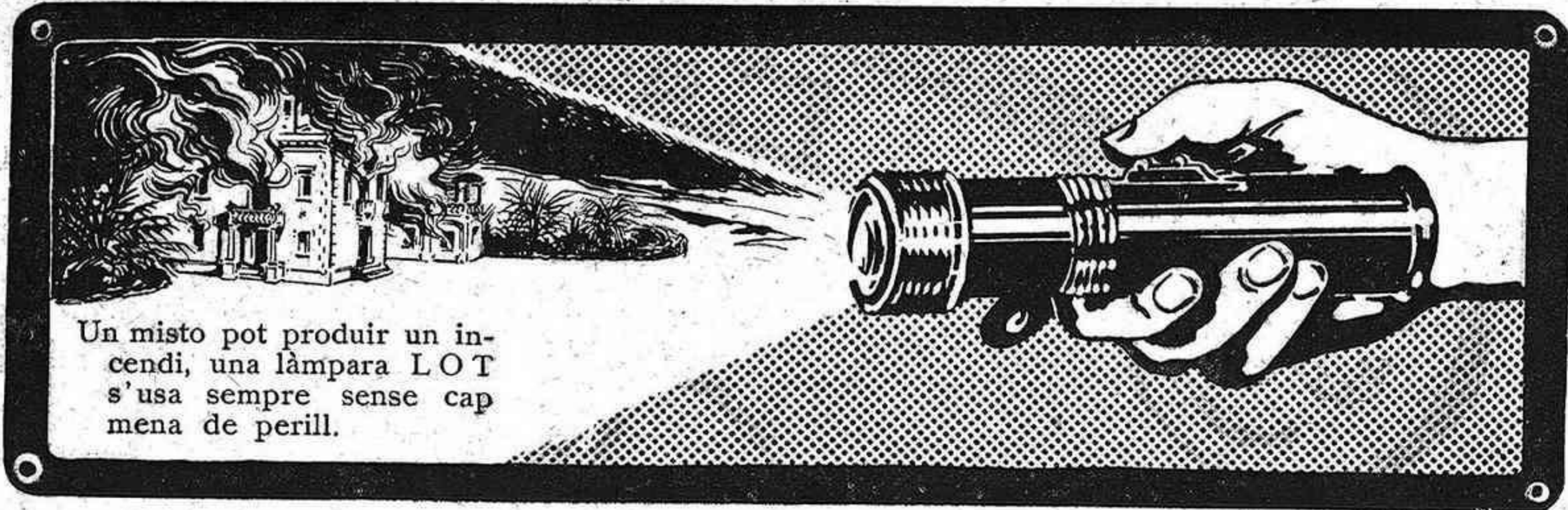
Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Blocks NOTES

A DEU CENTIMS

BAZAR DE LA UNIÓN

Unió, 3. - BARCELONA

Un misto pot produir un incendi, una làmpara LOT s'usa sempre sense cap mena de perill.

PARA ENFERMEDADES DEL ESTÓMAGO & INTESTINOS

GASTROL MIRET

PROBARLO ES CURARSE

MARCEL MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205-BARCELONA

DE VENTA EN TODAS PARTES

CAÇADORS!

Les millors espadanyes més ben construïdes, sòlides i còmodes, per a caça, camp i tennis, són les que fabrica la casa

BORNAS Hospital, 24, ent.º
BARCELONA

Vendes al engrò i a la menuda-Expedicions a provincies

SARNA

CURA RÀPIDA

Sarnicida Paradell

Frasco 4 pesetas

Asalto, 28, farmacia - Barcelona

Bloks Notes

a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN Unió, n.º 3
BARCELONA

Antoni López

Impressor

Impressions comercials
Treballs de totes menes

Olm, 8, interior
Telèfon 4115 A

Tintes bones calltats

UNIÓ, NUM. 3

Bazar DE LA Unió

Utils per a escriptori

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola-Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ.
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes., Estranger, 5

LA DEVALLADA

Quan a l'amic barceloní del districte tercer —missa a l'església del Pi, tortell del Forn de Sant Jaume, visita a Càn Parés, abonos a «Romea» i al «Liceo», el seu pare subscriptor d'*El Brusi* i ell de *La Veu*—quan a l'amic barceloní li digueren que al Dissabte de Glòria li tocà un mort, al diumenge un altre i al dilluns quatre a Mataró, que és com si fos an aquí mateix, se posà trist, sincerament trist.

—Aquesta gent ens ho farà malbé tot, fins la tradició de les festes—digué amb malincònica enrabiada.

Per Nadal, al dipòsit de morts n'hi hagueren tretze. Ara, la Pascua Florida ho ha estat també de morts. La Pascua Granada i Corpus i Sant Joan rebran segurament el seu present dramàtic, i així com abans tota festa era una cançó, ara tota festa serà un atemptat. Ja En Maragall ho va predir fa ja vinticinc anys, tornant del «Liceo» pel novembre de 1893:

I cal anà a les festes
amb pit ben esforçat, com a la guerra.

Nosaltres teníem an aquest Dissabte de Glòria i an aquesta Pascua com les més gaies jornades de Catalunya. Tota la seva ànima seguia a les Caramelles i a les colles tornant en formació rítmica de les muntanyes. Mireu—dèiem—com canta aquest poble i s'esbargeix i fa les seves libacions. Doncs mai se trenca la mesurada alegria. Ni fan parada a la taverna les colles cantaires, ni beguda amb la bota a cada cançó cantada, ni prenen un got de més a l'endemà, quan tot, la joia del menjar i el bell sol i el gust de la festa, demanen el got extraordinari. Amb la mateixa gran alegria que sortiren de casa el dissabte i amb que passaren la nit carrers amunt i avall, tornen el dilluns de Pascua, formats, al coll les armes de l'arrossada. Estem segurs que a l'endemà cap d'ells ha de pendre bicarbonat.

Anys enrera, els governadors confessaven, admirats, an els periodistes, que malgrat les gentades en divertiment, malgrat el vi de les botes, malgrat l'enardiment de

la primavera incipient, res havia ocorregut de lamentable. Barcelona semblava una ciutat d'ensomni, la ciutat del Bon Acord dels utopistes, o la ciutat de Déu dels creients. Constituïem una prova de l'innata bondad humana. Erem, també, un argument per a que'ns fossin confiades teories perilloses i doctrines arriscades, perquè de la mateixa manera que no beviem ni un got de més del vi de Pascua, tampoc pendriem de més un vas de idees.

I l'hem pres. No'ns embórratxem d'aiguardent o de Priorat, però ens embórratxem d'idees, de llibertat o d'autoritat, i els governadors ja no poden tornar a repetir la seva cançó—perquè també ho era allò de cançó—de les nostres festes sense violència ni aldarulls. Els morts manen, i entre ells i les cançons triomfen els morts.

Que trigaràn a baixar les coses! Que trigarà el món a tenir pau! Que trigarà tota la vida a agafar el vell ritme! —se diu. Que trigarem, amic barceloní, a recobrar la tradició barcelonina! Ja ningú s'atreveix a parlar de la dolça Catalunya; ja ningú aludeix a Barcelona ciutat de plaer; ja ningú gosa a retreure les velles paraules patriòtiques de solidaritat, de civisme o d'unió sagrada. L'últim atemptat ha estat contra la tradició, i així com abans teníem el Corpus de sang, que'ns servia per a fer festa, ara anem tenint el Nadal de sang i les Pascues de sang, i ja es mata quelcom més que els galls o que els xais tradicionals.

PARADOX

El pes de la culpa

A la fi, sembla que s'ha obligat a l'Emilià Iglesias a despendre's de la regidoria. Tal és el sentir de la Comissió Provincial, encarregada de resoldre el problema plantejat pel interessat, partidari de les seves particulars conveniències, ans que del respecte a la ètica i al sentit comú.

Amb la renúncia del cap de la minoria radical, han vingut jugant els regidors una comèdia. Deixo el lloc, emperò amb aquesta i l'altra reserva. Simulo anar-me'n, si bé en realitat, em quedo—ha vingut dient el senyor Iglesias.

En la farsa representada al voltant de la renúncia del senyor Iglesias, hi han pres els regionalistes una part principalíssima, Prova de la por i la nosa que els fa el senyor Iglesias, que's condueix prop dels seus adversa-

ris amb una suavitat i una mansuetud de les que no hi ha exemple.

Ho he dit repetides vegades i és cosa de repetir-ho, baldament els ganàpies que formen incondicionalment al costat dels uns i els altres, no treguin profit de l'experiència. En la pràctica, no hi ha entre els grups regionalista i radical cap diferència notable. Els problemes més difícils, els afers més aspres i complicats, els resolen els regidors com bons germans.

Essent els projectes que surten a els acords que's prenen, les iniciatives que s'exposen, nascuts d'una perfecta intel·ligència entre forces que la gent estima antagòniques, si hi ha entre els regidors de dreta i esquerra una complerta avinensa, res tan posat en raó, com imputar a tots, els bunyols, els desacerts i els defectes que el públic i la premsa assenyalen.

En el cas concret de la renúncia de l'Emilià Iglesias, s'ha evidenciat, com deiem, la estreta amistat existent entre els homes que seuen al Consistori.

Sembla que els lligui quelcom extraordinari i vergonyós. Quelcom que els privi d'afrontar el judici de la opinió.

JUST

La fe

Ningú pot dubtar que la Conferència de Trànsit, que està celebrant la Societat Recreativa de Nacions, ho és ben bé de trànsit. Arribaren des de les seves nacions a Barcelona, passejaren per la ciutat, anaren a Montserrat, marxaren a Mallorca les senyoretetes dactilògrafes, sortiren cap a Madrid els delegats, des de Madrid visitaren Toledo, i altra vegada han tornat cap a Barcelona. Confiam en que abans d'anar-se'n visitaran Poblet i Santes Creus.

Les senyoretetes dactilògrafes, ja ho hem dit, anaren a Mallorca. Oh, l'arribada a la illa encantada, de l'or i del blau! A la illa de Mignon, on floreix el taronger! Oh el camí romàntic que seguiren Chopín i Jordi Sand! Les senyoretetes dactilògrafes anaren per Mallorca plenes d'una devota joia com si anessin en romiatge sentimental...

I arribaren a Valldemosa. En un saló de la cartoika, adoraren el piano petitó i negre on la llegenda diu que Chopín va compondre els seus Preludis. Les senyoretetes dactilògrafes i internacionals, anaren acostant-se al piano, teclejant una després de l'altra, amb l'unció que's posa quan se besa una imatge. Quan arribarien a París, a Londres, a Ginebra, a L'Haya i a Berlín, dirien:

—Jo he tocat en el piano de Chopín, a Mallorca.

Sinó que una d'elles, excèptica, preguntà:

—Però realment aquest piano és el de Chopín?

I un dels guies, respongué:

—Mademoiselle: Hi ha qui diu que sí, hi ha qui diu que no.

—Aaah!...

I ja no's va sentir ni una nota més en el piano històric.

La trinitat poètica

A França han resolt el principat de la poesia, elegint el príncip dels poetes per sufragi directe, con si fos un regidor. An aquí, a Catalunya, les opinions estan dividides. Hi han carnerians i lópez-picoistes. Hi han maragallians que encara no han trobat hereu an el poeta d'El comte Arnau. Hi han qui se fan candidatura personal, eom aquells que en les eleccions esborren.

Se parla en una penya d'escriptors del darrer llibre de Clementina Arderiu, aqueixa admirable Clementina Arderiu tan exquisida i tan forta, Clementina Arderiu és declarada única. I un poeta, exluínt-se, declara que la trinitat poètica de Catalunya està formada, per mossèn Ribèr, Clementina Arderiu i Josep Carner.

En Francesc Pujols ho escolta i diu:

—Ja! Jesús, Maria i Josep!

POTI-POTI

Estem en plena florescència teatral.

Els teatres han canviat els cartells. Se n'han anat uns còmics, n'han vingut d'altres, i als títols de les comèdies han succeït els noms de produccions fins avui desconegudes.

Que tot sia per a bé, és de desitjar. La satisfacció més grossa serà, per a mí, la de que les temporades començades fa sis o set dies arribin a port sense *pannes* ni trastorns de consideració.

I que tota vegada que no podem fruit d'una producció original, que siguin les obres que se'ns donguin a conèixer prou interessants o entretingudes per a no haver d'enyorar als autors de casa.

Pobres autors de casa! Ja els dic jo que els tracten, entre tots, lo que's diu ben bé a vaqueta.

Dissabte passat van obrir-se a Barcelona sis o set teatres. Només en un va oferir al públic un títol d'autor indígena. Els cartells dels altres sigueren arranats a base d'obres trasplantades, entre les que dubto n'hi hagi alguna d'immortal.

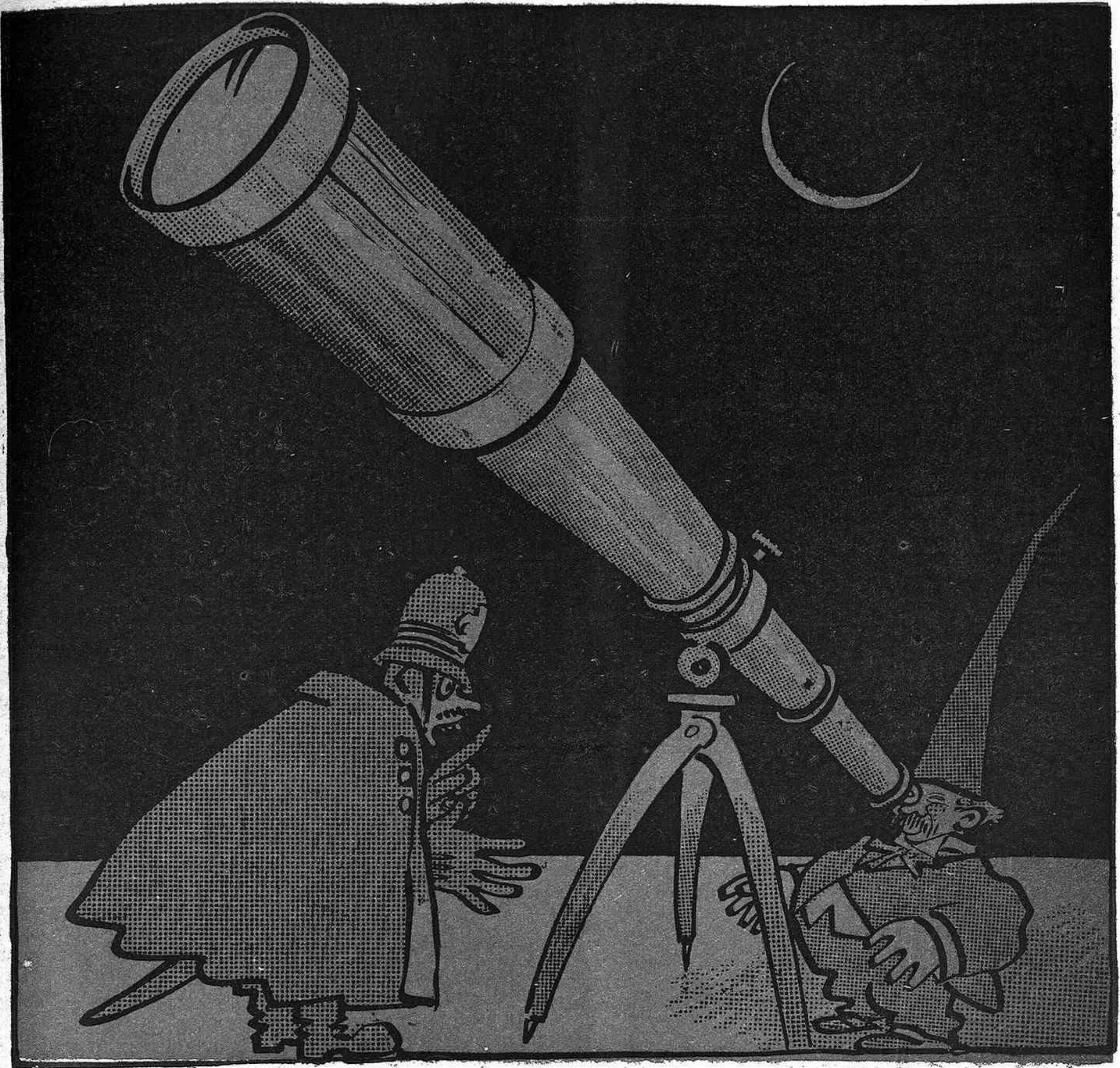
Els traductors, arranjadors, o com sia que se'ls nomeni, estan, fa temps, que no hi veuen de cap ull. Els empresaris i directors els donen tracte de preferència. Els actors els admiren profundament. Les actrius els dispensen mirades de dolcesa...

Els trasplantadors compten amb amics a les redaccions dels diaris. Amb admiradors entusiastes encarregats de vantar el seu enginy i les seves condicions.

Un d'aquests afermava dies passats, parlant d'un *derivador* dels que més s'afanyen i dels que major nomenada han assolit, que en la producció per ell donada a les taules, hi ha una bona dossi de guspises shakespearianes.

—Serà en lo que fa referència a escatir la paternitat de les comèdies—vaig pensar jo, recordant que tots els anys, invariablement, surt un savi a posar en dubte l'existència del gran Will.

El cert és que, com dic, s'amoixa, s'adula i s'enalteix als traductors, contrastant aquest comportament de les empreses i els comedians amb el que's dona als qui escriuen drames o comèdies completament originals.

OBSERVANT A MART

Per als primers, totes les atencions i tots els afalacs.
Cor que vols, cor que desitges.

Per als segons, el despreci i la indiferència més absoluts.

Es un fàstic.

Calculin com anirà la cosa per als autors que veritablement ho són, que fa unes setmanes es presentà un d'aquests a la comptaduria d'un teatre, provist d'una tarjeta de recomanació i d'un manuscrit a punt de llegir.

Conduït a presència de l'empresari, digué aquest al visitant:

—Deixi'm l'exemplar i passi d'aquí a quinze dies a saber la meva resposta.

Desitjós d'enllestir d'un cop, objectà l'autor:

—El meu gust seria llegir-li jo mateix l'obra. I si po-

—Jo opino que hi han habitants...

—De veras?... Hombre!... Vea usted si anda por allí Casanellas.

dia ésser, demà, tota vegada que no visc a Barcelona i tinc a casa assumptes de gran importància.

La decisió de l'autor dramàtic sorprengué a l'empresari, que anava a engegar a l'intrús; que's contingué, no obstant, per respecte al firmant de la tarjeta de presentació.

—En aquest cas—digué, procurant dissimular el seu enuig,—vingui demà a les onze de la nit.

A l'hora fixada, es presentà l'autor al despatx de l'empresari, al que trobà engrescat en una partida de «solo», empenyada amb persones de la seva intimitat.

L'autor saludà a tots respectuosament. L'empresari i els seus amics seguiren jugant com si tal cosa.

Passada una bella estona, i veient que la cosa no duia camí d'acabar-se, insinuà l'autor:

—Quan li sembli, ens posarem a la lectura...

—Comenci... Per nosaltres no estigui. No hi ha perill de que'ns destorbi—respongué tranquil·lament l'empresari, tot disposant-se a escapsar les cartes que li eren presentades per un dels companys.

X. X. X.

Espurnes

Ja fa una pila d'anys que, accedint a les reiterades súpliques de la meva estimada mitja taronja, vaig tindre el desafortunat de donar estatge en la nostra companyia a la senyora sogra d'un servidor de vostès. Durant les primeres jornades de l'aculliment, feia *mi*

LA PASQUA OBRERA

—Un bè negre!...

mamá política un posat de tan superlativa beatitud, que semblava talment una gata moixa, però poc a poc anà agafant agalles i al cap d'un mes s'havia ja apoderat dels meus pantalons, havia trasbalsat també tota l'organització domèstica i havia, per fi, conseguit imposar la seva, no santa, sinó satànica voluntat.

Des d'aleshores, que he vingut sofrint en silenci tota mena de vexacions, per tindre la convicció de que, amb elles, purgava el pecat de lleugeresa que havia comés, sense que, en conseqüència, se m'hagués ocorregut mai de la vida exterioritzar la més mínima protesta.

Però el cas que'm va succeir, no fa pas gaires dies, és tan contrari a les pràctiques establertes en la meua llar i el conceptiu espill d'una astúcia tan excessivament refinada, que aquest sí, amables lectors, que vui que en lletres de motllo resti consignat:

Serien les set del matí: estava encara jo entregat dolçament als braços d'En *Morfeyu* (així ho diu una nova rica que abans esmolava les estisores a la pedra marbre de la cuina i avui esmola unes sabates de xarol assaijant a tot *pasto* el «fox-trot» de *Serafin el Pinturero*) quan heu's aquí que, amb ver sobressalt, sento grinyolejar la porta del meu dormitori.

Com que feia tres dies que la meua muller estava absent, al soroll d'aquell grinyolament vaig fregar-me amb rapidesa els ulls, i al deixondir-me i pegar llambregada a l'entorn, freturós d'esbrinar lo que passava, m'adono de que la sogra venia, de puntetes, vers al capsal del llit, tot dient-me amb una veu tendrívola, com l'escarola de perruca d'àngel:

—Florenci, fillet meu, vols que't serveixi el xacolata?

Perplexe davant d'aquell inesperat oferiment, màxim tenint en compte que la nit anterior havíem tingut una viva palestra per discrepàncies d'opinió respecte a l'eficàcia de la belladona per a les durícies, no se m'acudia, de moment, quina devia ésser la meua resposta, però de mica en mica aní recobrant la serenitat i vaig considerar que el desairar-la hauria sigut cosa absolutament descabellada.

Prenguí, doncs, el xacolata que va posar damunt la tauleta de nit i encara no havia deixat del tot buida la xicra, que altra volta tornava a fer acte de presència; i amb una rialleta consemblant a la d'un pallaso sense contracta en perspectiva, m'oferí amb la mà dreta un puro dels de vint, ensemps que amb l'esquerra m'allargava una capsa de cèrilles de les de deu.

Sense pretendre aclarir a què era deguda aquella sorprenent amabilitat, ja que amb palla i temps maduren les nespres, al puro vaig calar foc, i en el desig de no reincidir en el delictu d'incendiari per imprudència temerària, o, expressat en termes menys forenses, per temor de dormir-me, com altres vegades, amb el cigarro encès i deixar la coixinera curulla de buigues, vaig agafar un diari, i breus instants després llegia una gacetilla, que deia textualment:

«Ayer tuvo que ser asistida en la Casa de Socorro una mujer, a la cual su hijo político atizó una descomunada paliza, a consecuencia de un fuerte altercado que tuvieron por fútiles motivos, en su domicilio de la calle de la Mansedumbre.»

Desxifrat l'enigma, no puguí per menys que somriure maliciosament i exclamar baix baixet, per a que no'm sentissin:

—Amb tants milers de gendres que venen suportant les impertinències de les seves sogres respectives, com no'n surt diàriament tan sols un que imiti al del carrer de la Mansuetut?—

EN PLENA TEMPORADA TAURINA

Don Clodoaldo.—¡Lástima grande, cachonda!... Una sangre tan torera como tés; ¡y un acento tan desastroso!

Perquè d'aquesta manera
tal volta conseguiria
amansir aquella fera
que'm tormenta nit i dia.

Sent cosa també probable
que per por d'un *descosit*
em servís aquell diable,
cada jorn, l'esmorzà al llit.

Lo que, ademés d'ésser una excel·lent revenja, fa
molt *gente bien* i al paidor li va de reprimera.

TATIS

Acudit

Són les dotze d'una nit fosquíssima.

El pobre Paludàries encara no ha sopat; i com que's
dóna vergonya de demanar caritat, ronda pels carrers.

Passa per davant de la casa d'un amic seu, i es decideix a
trucar.

L'amic surt al balcó:

—Qui hi ha?

—Home... sóc jo... Em voldries fer el favor d'una agulla
de cap?...

LES CARAMELLES D'ENQUANY

Les tres cançons premiades el passat dissabte de *Gloria* en el concurs de chors i orfeons, organitzat, amb motiu de la típica festa de les caramelles, pel nostre cent mil voltes Excel·lentíssim Ajuntament.

Compongueren el Jurat: President: don Milliano Martínez, com a empleat de més «bon oïdo» de la Casa Gran. Secretari: El gran i imponderable Bertrán, director de la cobla «Barcino» com a funcionari tènic. Vocals: Els il·lustres caps... de brot de les minories regionalista, radical, monàrquica, jaumista i «matonista», del nostre jamal·loat Consistori, com a mestres de reconeguda competència en el difícil art de portar la veu cantant de la disbauxa municipalca.

PRIMER PREMI

Concedit a l'Agrupació Choral «Els badocs del districte V».

La marcha de Emiliano

¡Lloremos, lloremos todos
lloremos sin cesar
que el hombre *bueno y honrado*
se acaba de marchar!
¡Lloremos, lloremos, niñas
que en nuestra hermosa ciudad
sin Emiliano el inmenso
no cabe felicidad!
¡Lloremos, lloremos,
de noche y día!
¡Lloremos, lloremos
más todavía!
¡Lloremos, lloremos!
¡lloremos, sí,
que Emiliano el austero
ya no está aquí!

(La verdad que son demasiados «lloros»; pero... ¡hay tantos en nuestro Ayuntamiento! ¿Verdad, Bolós? ¿No es cierto Barón de Viver?)

La Babilonia municipal
sin Emiliano irá muy mal
pues babilonios como el gallego
es cosa cierta que no los hay
y quien lo dude, que nos lo diga
para mandarlo al caray
¡Caray, caray!

¡Vuelve Emiliano, vuelve Emiliano
vuelve Emiliano por compasión!
¡Que Barcelona, que Barcelona
está prendada de tu gestión!
Y a ti el Congreso y a ti el Congreso
verás que pronto te aburrirá
pues con quinientas *papias* de sueldo,
ni *pa* barbero te llegará.
¡Te llegará!
¡Ja, ja, ja, ja!

FINAL

(a cuatro o cinco voces. ¡Cuantas más voces mejor!)

Fiemos, pueblo soberano;
en la vuelta del gran Emiliano!
¡Gritemos todos sin sordina:
Nuestro Ayuntamiento es una *mina*.
¡Honor al héroe del «nueve»!
¡Gloria al rey del valor!
¡Paz a la eterna frescura!
¡Salve nuestro Redentor!
Y... ¡viva la guasa,
la guasa, la guasa,
la guasa al mayor!
¡Si señor, si señor!
¡Gloria, gloria al rey del valor...!!

SEGON PREMI

Concedit a la Federació de Chors «La Sopera de Marsillach» de la secció «recreativa de la «Unión Nacional Monárquica» de Barcelona.

El Catalanote

—Huye, mi niña; huye
¡huye volando!
que un catalán con moto
se va acercando...
¡Huye, por Dios, hijita,
que si te pilla
no te valdrá *que padre*
sea guindilla!
Un catalán, Tiburcia,
o es anarquista
o es como dice Alba,
separatista.
—¡Ay mamita mía no te horrorices!
¡No es un catalán
es mi dulce Juan
que con su «Indian»
viene de la cuesta de las Perdices!
¡Narices!

¿A mi un catalanote?
¿Que te has *creio*?
No me has parido, madre,
pa un desabrito!
¿Un catalán que ladre?
¡Horror, horror!
¡Un chulo de la Bombilla
me va mejor!
¡Mucho mejor!

Y, por esto, si,
a San Isidro le dije así:
Patron de la villa del oso
yo quiero un novio
salao, precioso!
del castizo barrio de Camberí.
¡de Chamberí!
¡Si, si, si, si!

Con tal que sea chamberilero
lo mismo da *espá* que banderillero
lo que no quiero,
no quiero, no,
que sea paisano
del feo Cambó.

Yo envidio un chulapo de los que
(camelan
que sea *finolis*, que sea guasón
Y aunque me zurre, si llega borracho,
será siempre el dueño de mi corazón.
¿Pero un catalán?
¡Ni que el «tio» sea
mas bueno que un flan!

FINAL

(gritando más que los «malditos» del Tenorio)

¡Yo no quiero no
a ningún paisano
del feo Cambó!
¡Ni aun Marsillach
mal me ofrezca un auto
«Berliet» o «Darrac».

TERCER PREMI

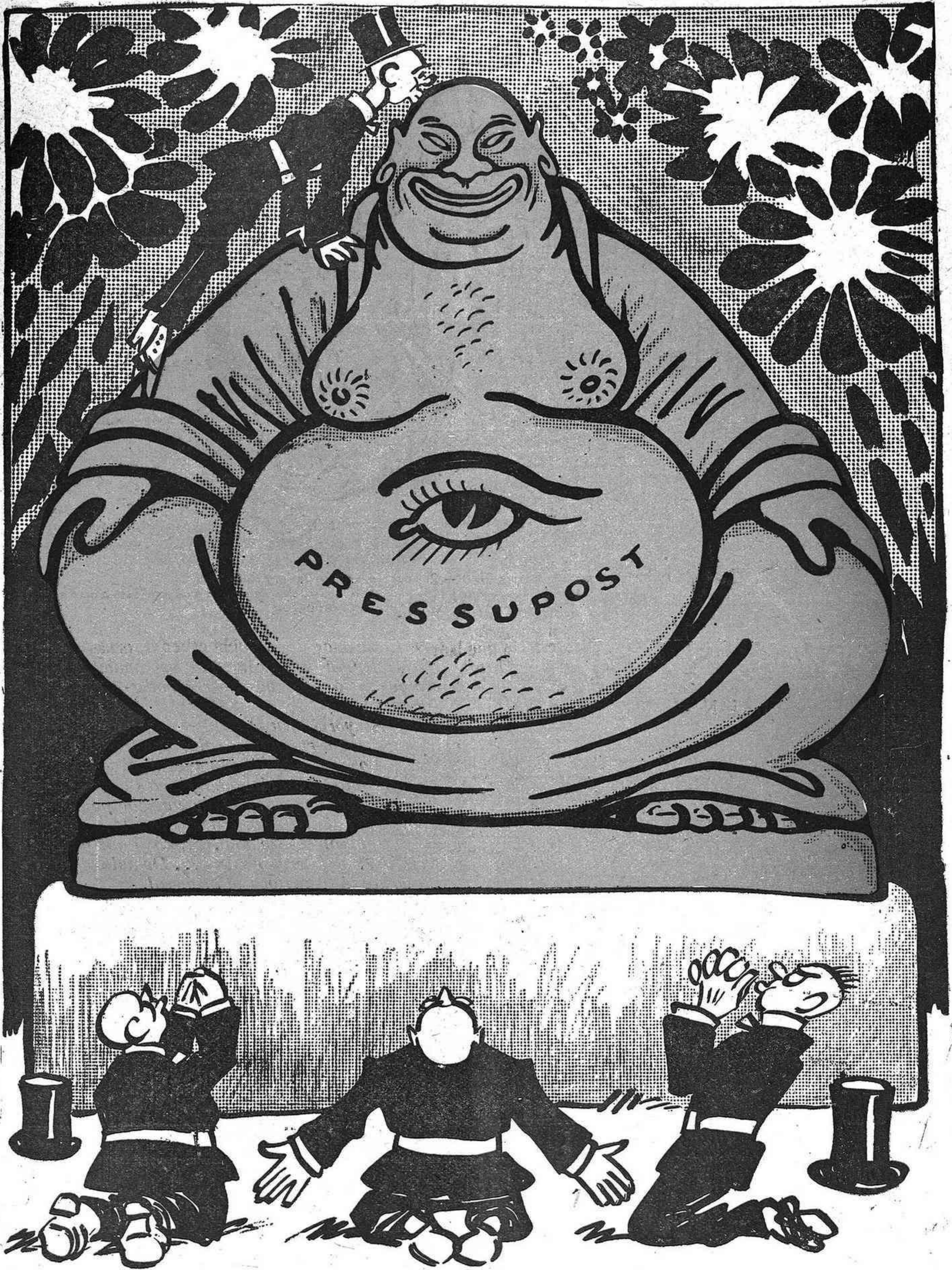
Concedit als choristes de les sorolloses entitats «La Paloma de Lenine» i «La Violeta de Trostky» «fraternament» fusionades.

La «Star»

¡Ni el Licor del Polo
ni el Petróleo Gal
gozan cual yo gozo
fama universal!
¡Yo todo lo puedo
yo todo lo soy
Y *adonde me llaman*
como el rayo voy!
Primero, el Unico,
el Libre, después...
¡Me quiere el obrero
me adora el burgués!
pues cuando disparo
balitas sin fin
a cuantos me estorban
les hago *tilin*:
El doctor Bartrina
y el gran Corachán
debido a mi siempre
operando están.
Y en los cementerios
carteles verás
que dicen: ¡Hay lleno!
«¡No caben hoy más!».
No sé porque Anido
me quiere anular
y grita a la *poli*:
¡duro con la «Star»!
¡Por eso tranquila
no puedo «star» hoy,
ni aquí, ni en Tarrasa,
ni en Reus, ni en *sant Boi!*
¿Qué quito la vida
en un santiamén?
¡Mejor! Pues la muerte
es hoy un eden!
¡Vivir es lo triste!
:No hay nada peor!
¿Vivir... y en España?
¡Dios mío! ¡¡que horror!!
Cuando no es Allende
es Alba o Gasset
o es Maura o es el cojo
o el *ex nol* Quimet.
¡Aquí no hay quien pueda
dichoso vivir!
¡Cien mil perrerías
se deben sufrir!
Si bajan las coles
se sube el arroz.
¡Y esto es un martirio
constante y atroz!
Por esto yo afirmo
que sólo la «Star»
las penas al acto
os puede quitar
¡Dejad que os apunte!
Si blanco ofrezco,
derechito al Cielo
todos ireis!

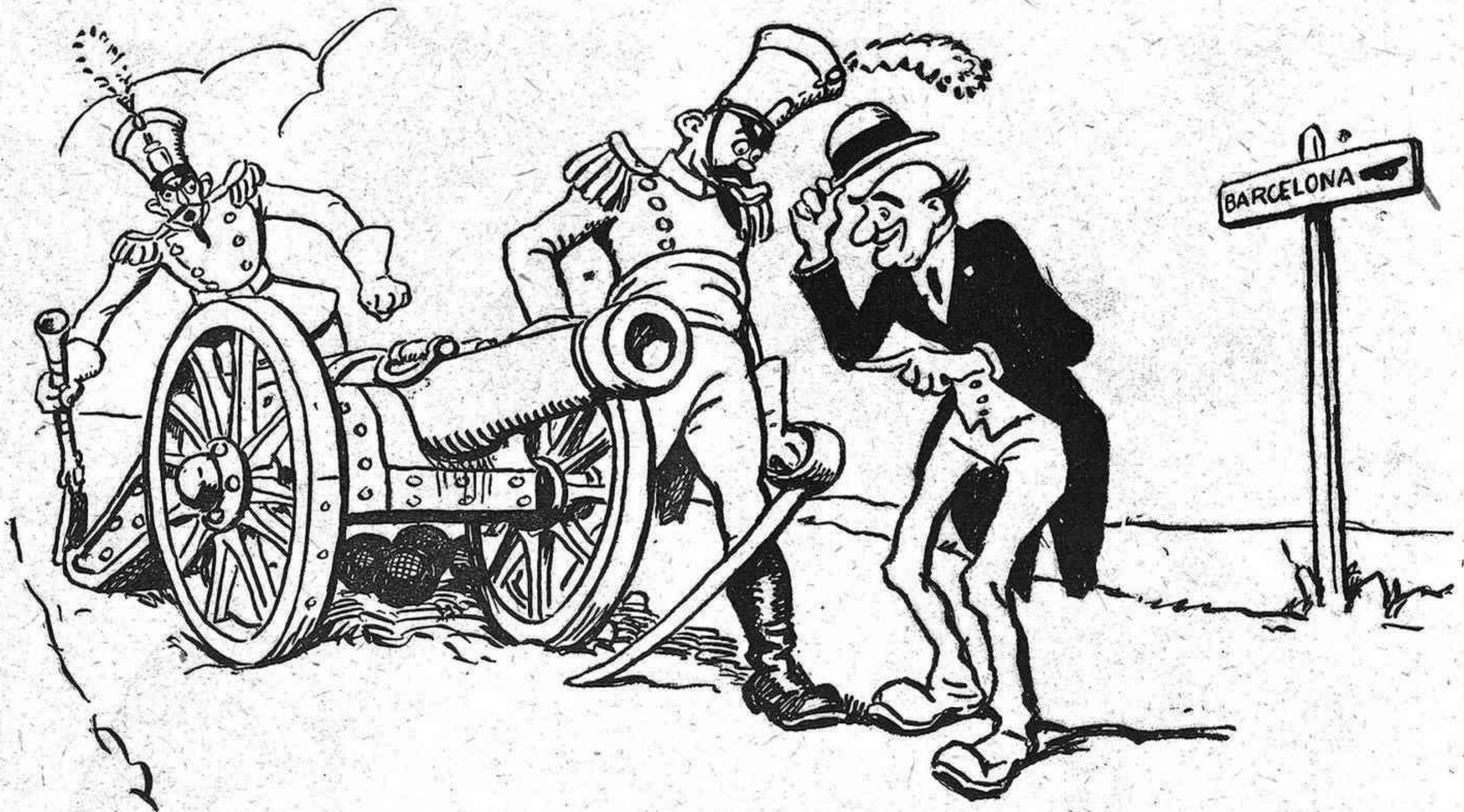
TENU

UNA RELIGIÓ ORIENTAL DE MODA A BARCELONA

El déu Budha i els seus adoradors

A LES PORTES DE MADRID, LA SETMANA PASSADA

—¿Qué ocurre, amigos Daoiz y Velarde?
—¡Cómo!... ¿Pues no ha leído usted que d'un momento a otro van a llegar los matarifes catalanes?

GLOSSARI

HI HAN CLASSES

Això dels «nous rics» i de la llur mania de grandeses, ha donat pasta als humoristes—uns senyors que ja és sapigut que no tenen entranyes—per a escriure a tort i a dret, mofant-se d'una cosa tan sagrada com se considera avui el vedell d'or, de la pell del qual n'estan fent tantes tiretes d'ençà de la post-guerra, que aviat, més que vedell, semblarà un conillet a punt d'ésser tiral a la caçola.

Una brometa d'aqueixes, no precisament contra un nou ric, sinó contra una nova rica, acabem de llegir-la en una revisteta de París.

Es una curta anècdota que'ns la recomanen com històrica, i que diu així poc més o menys:

Madama J..., esposa d'un acreditat adroguer que durant la guerra guanyà molts milions de francs, venent diferents i averiats articles, determinà portar el seu fill—un marrec de dotze anys—a un bon col·legi, amb l'elogiable bon intent de que quan menys ell, el xicot, pogués arribar a adquirir aquell llustre d'educació que li mancava a son pare.

La bona senyora se'n va anar amb el noi a un renomnat establiment d'ensenyança i, a l'ésser allí, s'encarà amb el director i li preguntà:

—Quant me'n farien pagar de tenir el noi i educar-me'l?

—Cent francs, per mes, senyora.

Una mica estranyada de la baratura, la nova rica feu una ganyota i tregué del moneder mil doscents francs.

—Miri, senyor director—exclamà.—Aquí té tot l'any pagat per endavant.

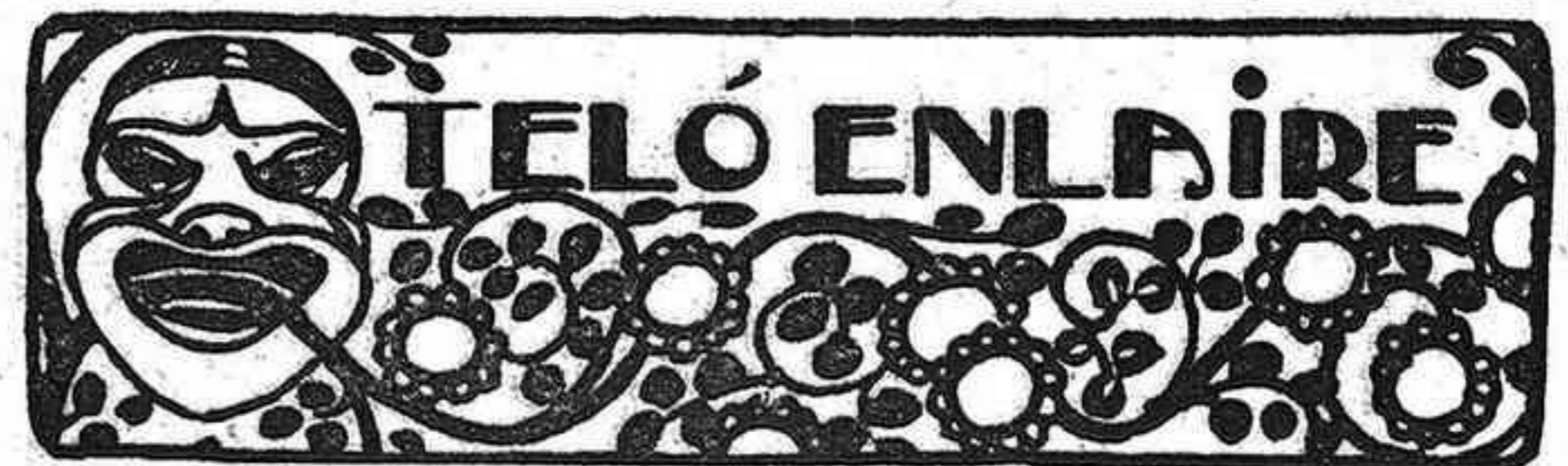
El director li extengué el rebut, mentre un altre professor feu un petit exàmen de les condicions intel·lectuals en que el noi se trobava per a poder-li donar l'adequada instrucció.

—Senyora—feu el director,—respecte al grau d'ensenyança que pertoca al seu fill, dec fer-li avinent que serà precis posar-lo amb els alumnes de la tercera classe.

Al sentir això, Madama J... no's pogué aguantar. Saltant de la cadira, com si l'haguessin punxada amb una agulla, feu un bot i un crit de protesta.

—Ah, no!...—exclamà.—Això sí que no!... Què s'han cregut?... A la tercera classe?... Donada la nostra posició, al nostre fill li pertoca la primera!...

XARAU

LICEO

Una gran pensada tingué l'Empresari al posar, per a funció inaugural, l'òpera de Weber *Der Freischutz*, *Els fregits del mestre Babas*, que en deien els vells liceistes. Musica inspirada, distingida, elegant, musica de transició d'escoles, barreja de musica sàvia i musica romàntica, la partitura de aqueixa obra és de les que agraden a tothom.

En primer lloc el triomf gròs, merescudíssim, fou per al director d'orquestra i mestre concertador senyor Bruno Walther, un batutaire colossal que sapigué aconduir el nyigonyigo magníficament. En segon lloc, els cantants, les senyores Schumann i Reinhardt; el tenor Gunther i el baríton Lattermann, gran actor i dominador d'una castiça veu.

Darrerament ha debutat amb *Manon*, de Massenet, la exquisida artista francesa Magdalena Bugg, que ja coneix ventatjosament el públic barceloní. No cal dir que les ovacions foren continuades.

ROMEA

L'obra de Pascues ha sigut una comèdia bufa—mig bufa mig sentimental—de «corte» anglès, i que firma el senyor Maristany.

L'amor de una princesa tèn el gran avantatge de interessar per l'assumpte, que és *charmant*, i per l'acció que és dreturera i clara, anant vers un final de sorpresa que, la veritat sia dita, a la meitat de la comèdia ja no sorprèn a ningú. En el diàleg s'hi nota una gran varietat d'estil que perjudica quelcom la bona harmonia literària del conjunt; sembla com si la princesa, el príncep i el cardenal siguessin d'un món i tots els altres personatges d'un altre; això és degut, al nostre entendre, a que l'autor ha volgut fer concessions al gròs públic carregant la nota caricaturesca de determinats tipus. De totes maneres, la comèdia diverteix, conté llampecs de sàtira fina, ben trobats i, pel que toca a la trama o construcció, no hi ha res a dir ne sinó elogis.

En Giménez fou l'heroi de la nit: excelent de gest, de dicció i fins vestint com vesteixen els cardenals. Els aplaudiments que li dedicaren foren ben merescuts. L'Aymerich fet un trumfo, i la Morera i la Fornés, molt bé.

—Ara estan ensajant a corre-cuita un sàinet, *Ninotets*, del trempat Escaler.

NOVEDADES

Amb l'estrena a Espanya d'una opereta francesa—*Verónica*,—una cosa sense gaire suc ni bruc, que sols té l'avantatge de donar lluiment al music, donà començ la temporada

de primavera. Confessem, no obstant, que el públic hi passà l'estona i s'aplaudí al final de tots els actes.

La companyia de l'Anselm Fernández, fluixeta.

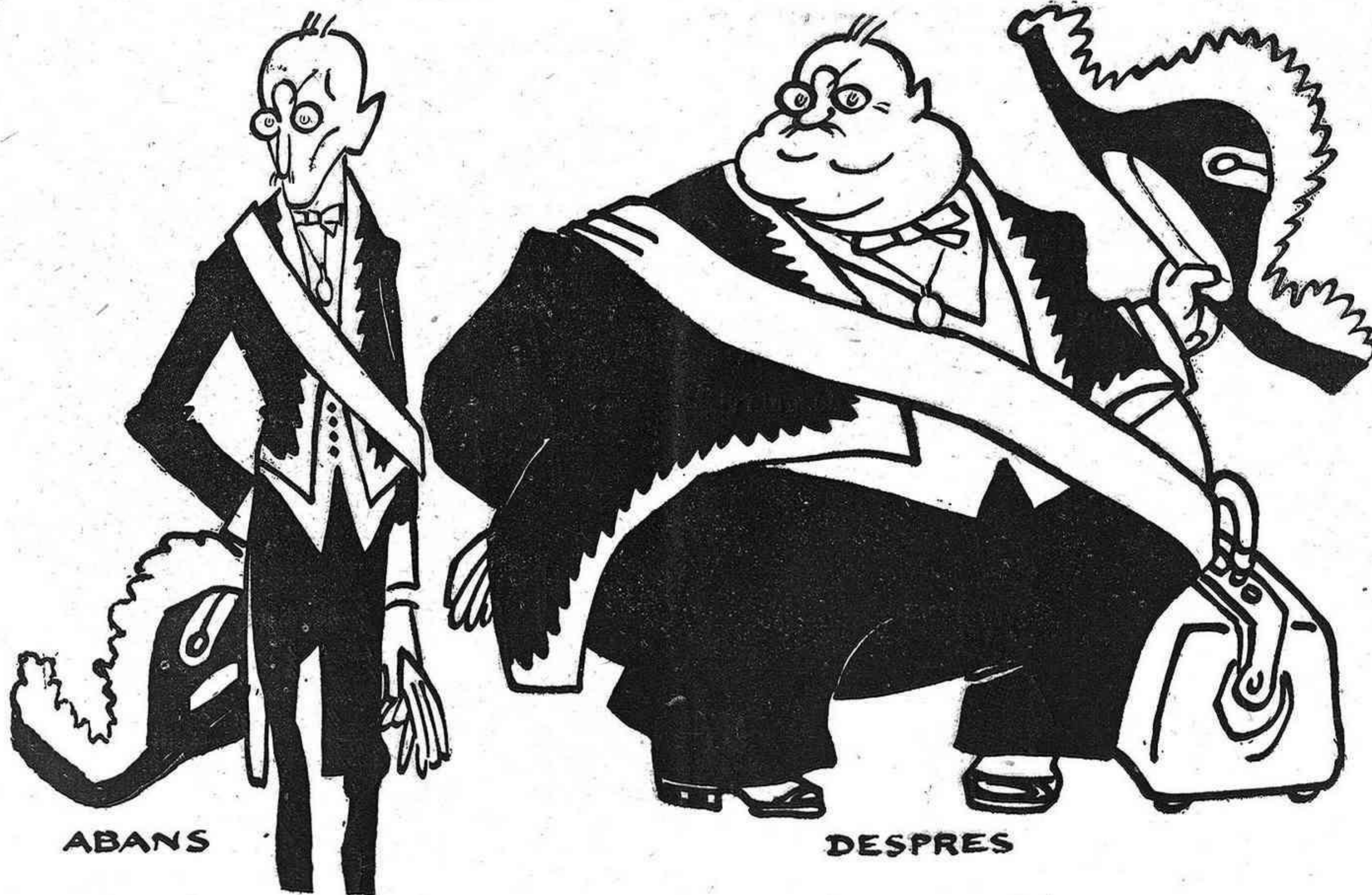
PRINCIPAL PALACE

Un devassall de luxe i de dones boniques i elegants; això és l'esplèndida revista que acaben de donar-nos al més senyorívol i distingit dels nostres *Music-halls*.

Ooooh, la Revuel!... és, com les revistes d'espectacle presentades anteriorment en el mateix escenari, una riquíssima bànova feta amb trossos dels més despampanants teixits de fantasia. Els ulls de l'espectador s'hi encanten, badocs i sensuals, sense cansar-se'n mai.

Cal advertir que nosaltres hi anàrem a la quarta representació, que és quan aquestes coses comencen a anar perfectament ajustades i quan s'han llimat i primfilat tots els detalls. La quarta representació fou, doncs, per a nosaltres la veritable estrena. I heu-vos aquí lo que els nostres ulls vegeren, astorats de tant bé de Déu de bellesa: Un animat i graciós quadre de presentació, *Sessió Extraordinària*, paròdia de sessió municipal, sàtira marca Rusiñol, que fa riure per les butxaques. En Galceran, En Sirvent, En Capdevila i altres senyors interpreten amb amor aqueixa caricatura que s'aplaudeix de valent. Segueix un elegant teló curt amb la vista del Principal que serveix per a presentació de la *comère*, l'ideal Renée, i unes quantes elegantíssimes ballarines. Aquí el xistós Ramper entreté al públic amb uns quants acudits de la seva cullita. I ja som a un altre quadre, un dels més afortunats, el de «les esqueses nues»: una trentena de formosíssimes femelles róssees col·locades en forma pentagramàtica, girades d'espatlla a la concurrència i movent-se amb uniformitat; no duen altre adorno que una gran flor roja a la cintura, i s'ha de confessar que no'ls cal res més... per a

EL DELEGAT DE LA CONFERENCIA DE TRANSPORTS

ABANS

DESPRES

Trenta àpets endarrerits

Doscents banquets celebrats

escoltar aviat un espetec d'aplaudiments formidable. A primer terme, la famosa parella de ballarins Stevèns-Roberty fan unes quantes meravelloses evolucions... i ja pots tirar teló avall noi, que l'èxit és assegurat. Seguidament l'aixerit Ramper executa un intermig còmic: l'adivinació del pensament amb trampa: una troballa, i s'alça de nou la cortina per a que contemplem els quadres: «*Cors de serradures*» una dansa de ninotets molt ben executada per ballarines angleses; i finalment un gran quadre japonès «*Chu-chin-chow*», un va i tot de decorat sorprenent, de conjunts ballables veritablement fastuosos.

Sembla que ja no's pugui donar més, oi?... Doncs sí, senyors; tot això només és el primer acte. I ara vé el segon: Una exquisida pantomina ballable; *La carta d'amor*; una excelent imitadora del popular Charlot; un grandios quadre *Aucells d'or*, que és el comble del bon gust, del art en la indumentària i de la fantasia; una presentació fantàstica de dones guapes convertides en ocells de ales meravelloses, quadre d'un luxe espeterrant i d'un efecte artístic avassallador. I finalment el quadre gros, el quadre apoteòsic, com si diguessim el gall apocalíptic del espectacle: *El desnú en la història*, un seguit de dones estupendes, les més boniques, les més ben fetes, les més artistes de la casa, mostrant al públic totes les seves gràcies naturals, arropades amb finíssimes teles d'una riquesa i d'un bon gust extraordinari, i presentant els tipus clàssics de femelles cèlebres.

I ara sí, que s'ha acabat. S'ha acabat, però pensem els espectadors que no serà pas l'últim dia de admirar tant esplendor. Ens queden unes ganes de tornar-hi demà mateix!

El decorat, degut als nostres més eminents mestres escenogràfics, Vilomara, Alarma, etc., a l'alçària de lo demés.

A don Ferran Bayés, director artístic, i ànima d'aqueix nou espectacle que voldrà aplaudir tot Barcelona, la nostra més coral felicitació.

GOYA

Amb l'aplaudit drama *La raza*, va presentar-se la companyia del gran actor Thuiller. Es una bona companyia, capassa de formar magnífics conjunts. El vell artista es defença amb valentia encara.

El públic, ben nombrós, aplaudí xardorosament an ell i a tots. En Moza és un distingit actor còmic que sap de què se les heu.

—Dimecres anava l'estrena de *El fresco del juego*, d'En Muñoz Seca, que encara no havem vist.

ESPAÑOL

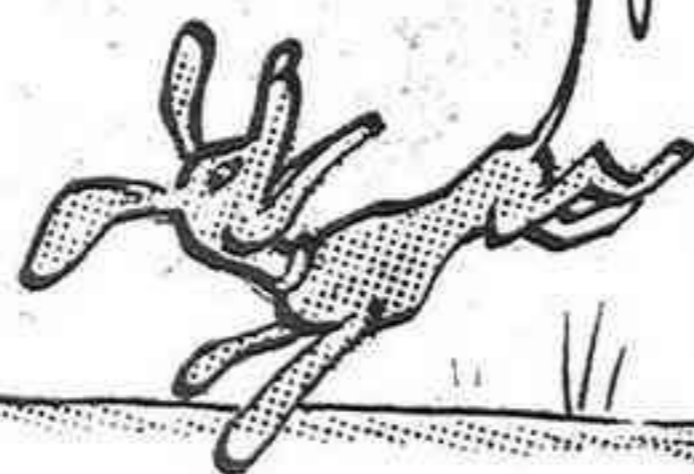
Allò de *La vida bohemia*, vé a ésser, si fa o no fa, la mateixa *Bohème* que ja coneixíem. El diàleg variat, alguna escena també, però... la veritat sia dita no'ns digueren res que no sapiguessim.

No obstant, és d'agrair als arranjadors que donguin viandes d'aquesta mena al públic estragat del Paral·lel.

Els morenos s'ho van pendre bé.

La Casals fou l'heroïna.

Els demés, voluntariosos.

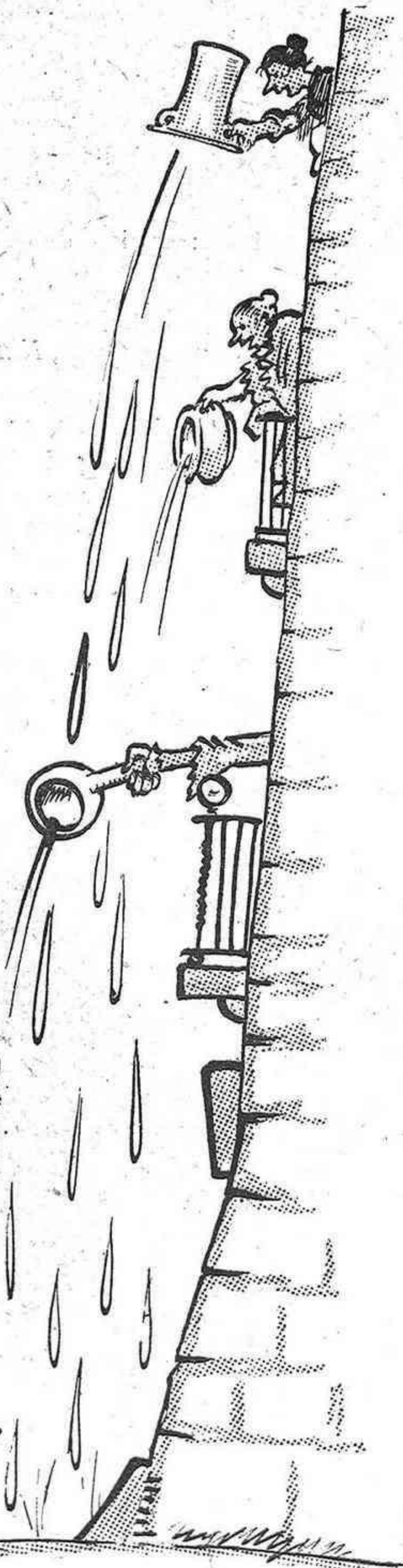

REFRANISTICA URBANA

ELS DEPORTS

Heu's aquí que la Pasqua ens ha portat molta feina, Està vist que el «F. C. Barcelona», «C. D. Europa», «Espanol», «Tarrassa» i Internacional... es fan la competència, i a tots se'ls va ocórrer fer sobirans partits i com que el públic sempre s'aboca a les «taquillas», ells fermes a les seves creències i rebutxant les adversitats, acordaren fer-los.

«Crook-Town» i «F. C. Barcelona».

Per l'abril cada gota en va mil

—Els caixals, les dents, tot ho té bo...
—No; però si yo lo que vull és que me arranque usted la mica de acento catalán que me queda.

El nostre Club Campió ha donat dues proves de la seva superioritat footballística davant del famós equip anglès. I ha guanyat en els dos partits perquè ha jugat molt més que ells; perquè els nostres campions són uns trumfos, i aquests, necessiten un bando contrari de gran vàlua per a que els derrotin.

En aquests dos partits s'ha demostrat que En Zamora, ha jugat meravellosament; és digne de tot elogi; En Coma, Planas i Galicia, són uns grans defences que posseeixen un excelent joc; en quant a la línia de mitjos, composta per En Torralba, Sancho I, Semitier, formen un «tercet» que és impossible millorar. Els davanters han jugat molt bé, puix en dos partits feren nou «goals», i això que el «Crook» és un dels millors equips anglesos.

En resum: El «F. C. Barcelona» si no ha anat al campionat espanyol, degut a certes martingales de la Federació Nacional, en canvi ens ha demostrat que pel seu joc i fort entrenament és el millor equip d'Espanya.

Hurra, pel «Barcelona»! Visca Catalunya!

Per al diumenge que vé la excelent Junta ens prepara un interessant partit entre «Civil Cervice» i el «Barcelona».

I per al dilluns, el «Crook Town» i el «Cervice». Hi assistirem.

El «C. D. Europa».

També aquest jovincel club ens proporcionarà uns bells partits jugant contra el famós «F. C. Porto», de Portugal. El resultat del primer partit fou de 5 a 1. I el joc dels «faciños» va ésser molt fort i dur, però la «perícia» dels onze «europeo» va assolir aquesta nova victòria del «Europa». El segon partit fou un empat a un «goal».

Pels nostres jugaren: En Bordoy, Serra, Pla, Javier, Pellaó, Ortisos, Pellicer, Sotillos, Olivella, Nogués i Alcázar. Bé pels «nois» d'En Matas.

També es jugaren al dematí, en el camp del «F. C. Espanya», tres interessants partits infantils del concurs que organitza la popular Revista *El Sport*. Es un bonic campionat en el que hi prenen part més de vint equips de «nanos».

Cross-country. Campionat d'Espanya.

En aquesta prova, correguda a Santander, Catalunya obté el segon lloc; es pot dir que ha sigut una brillant victòria moral. Arribaren quint, sext i setè En Gañet, Tonijuan i Bosc.

El premi per equips el guanyà el nostre «C. D. Europa». La classificació per regions és la següent: Guipuzcoa, Catalunya, Vizcaia, Santander, Castella, València i Aragó.

La prova dels Bruchs.

El dematí del dilluns es va córrer aquesta cursa que obtingué un esplèndit resultat.

Boxa.—Ja és un fet que el dia 9 d'aquest mes es donarà la única exhibició d'En Georges Carpentier a Barcelona.

Per a aital acontexement hi ha gran espectació per a conèixer tan meravellos pugil. No hi mancarem.

NOLUS

Aquest número ha passat per la censura

ESQUELLOTS

Una autoritat barcelonina ha mostrat publicament la seva gran satisfacció per les «Caramelles» d'enguany.

Diu que una de les colles, formada per obrers, va anar a cantar-li dessota mateix dels seus balcons unes coples alusives que acabaven dient: «Orden i trabajo».

I és clar, els del *orden* estaven que els hi quèia la baba de gust.

Però que no s'hi entusiasmin massa amb els cants dels nostres obrers cantaires.

Que si és veritat que qui canta sos mals espanta, també hi ha un refrà castellà que diu que: «El que canta, o tiene rabia, o no tiene blanca».

I tot és mal que mata.

Baixant de la «Font del Gat»

Així resa la cançó.

Però no se'n fiin massa de les cançons populars.

D'ara endavant la *noia* i el *soldat* hauran de cercar-se una altra font més amable.

Perquè és el cas que els propietaris o arrendadors de la famosa «Font del Gat», que sempre havia sigut pública, no permeten ara a la gent, el dia que els dona la gana, assortir-se de la tant celebrada aigua... si no és que la gent vulgui abans gastar-se tres rals en un miserable «sandwich».

L'aigua, la bona aigua de Déu, que no s'ha negat mai a ningú, es nega ara a les fonts de Montjuic.

Què hi diuen a això En Cambó i En Pich, comissaris de l'Exposició, i l'alcalde i En Martínez Anido?...

Molt ull, eh?... que devegades per un gotet d'aigua s'arma una revolució!...

Enguany la fira dels bèns estigué molt animada de badocs. Però ai!... les transaccions foren molt escasses.

No semblava sinó que la gent s'acontentés contemplant les bestioles.

Ja deuen comprendre vostès que si hi havia públic i hi havia bèns i aquests no's venien, era perquè anaven molt cars.

Realment el motiu del escàs mercadeig era aquest: que cada xai costava un ull de la cara.

I és que no vé d'ara la crisi dels llanuts animalets.

Ja fa temps que els bèns es fan dir *si senyors* i els senyors es fan dir *si bèns*.

Ja ho deia un venedor:

—L'any que vé, per Pascua: fira de moixamal...

Per si una peça de dues pessetes era falsa o bona, l'altra tarda, al Paralelo, va haver-hi un formidable motí en el qual hi intervingueren iradament centenars de persones entre païsans, militars i guindilles.

No els sembla que el nostre poble comença a pendre's les coses massa a la valenta?...

Això de les sangs ardentes es comprendria en plena can-

cula, al mes de juliol; però ara?... quan tot just se inicia la Primavera?... quan encara fresqueja?

Poble i soldats i guindilles haurien de pendre exemple de certes altes autoritats: anar-se'n a matar hores al Principal Palace.

I pendre-s'ho tot a la fresca, veient pantorrilles enlaire.

Llegeixo:

«Els nostres regidors sembla que es mostren contraris a aixecar un monument al Dante.»

Es clar.

Es comprèn.

Com que ni menys deuen sapiguer qui era aqueix senyor. Algun d'ells, per això, ja s'ho pensa.

Perquè es conta que una vegada que el malaguanyat Garavaglia acabava de recitar al *Eldorado* un cant de *La Divina Comedia*, de Dante, un senyor que ara s'asseu al Consistori va exclamar:

—Si voleu que us sigui franc, aquest fragment no m'ha agradat. Quan anunciïn *tota la comèdia*, no m'hi pendran pas el pèl. I que'n deu ésser d'avorrida!

Molt animada resultà enguany la popular festa nocturna de la revetlla de Pascua, coneguda amb el nom de «Nit de les caramelles».

Foren nombrosíssimes les colles d'esforçats cantaires; i fou immensa la gentada que's llençà al carrer per a escoltar-los.

Es celebraren amb gran animació els concursos corals populars anunciats.

I cridà l'atenció sobre totes les colles, com ja és de justícia, el famós chor de la Casa de Família, molt ben presentat, molt correcte i molt just de veus que, acompanyat de la seva banda excelent, seguí les barriades més populars barcelonines, cantant en les grans places hermoses composicions i aconseguint a tot arreu merescudíssimes ovacions.

Una festa, en resum, gloriosa per als aixerits caramel·listes; una festa que cada any guanya en importància a Barcelona.

Tots els il·lustres personatges estrangers que's trobaven a Barcelona, delegats a la Conferència de Transports han anat en tren especial a passar les Pascues a Madrid.

Quina feinada, la policia de la Cort!

Quina feinada a averiguar si entre tants francesos, anglesos i xinos n'hi havia algun que tingués el «acento catalán».

Perquè és de suposar que amb els dies que fa que aquells il·lustres són aquí, ja se'ls haurà enganxat quelcom del nostre idioma.

I la procedència!... terrible!...

Un tren que vé de Barcelona!

Fins la cua dels xinos devien mirar si era autèntica.

El cèlebre naturalista Buffon es passejava un dia pel camp. Una senyoreta coneguda li preguntà:

—Vostè que ho sap... ¿quina diferència hi ha entre un toro i un bou?

Buffon respongué:

—Veu aquells vedellets?... Doncs els toros són els seus pares i els bous els seus oncles.

ASMÁTICOS - TUBERCULOSOS
OS CURARÉIS RÁPIDAMENTE CON LAS
CUATRO PESETAS FRASCO

GOTAS HELENIANAS

Pidanse en Farmacias y Droguerías

EDICIONS POPULARS D'EN SANTIAGO RUSIÑOL

Anant pel món. (2. ^a edició)	Ptes. 2
El místic. (2. ^a edició)	> 2 (Agotada)
Oracions. Amb música d' E. Morera. (2. ^a edició)	> 2
Fulls de la vida	> 2 (Agotada)
Els Jocs Florals de Canprosa. (2. ^a edició)	> 1'50
El bon policia	> 2
Monòlegs. (2. ^a edició)	> 2
La bona gent	> 2 (Agotada)
Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet. (Quart miler)	Ptes. 2 (Agotada)
El pati blau.	> 2 (Agotada)
El poble gris	> 2 (Agotada)
La mare. (8. ^a edició). (Quinzè miler)	> 2 (Agotada)
La «merienda» fraternal. (4. miler)	> 1'50
L'Alegria que passa.	> 1'50
L'heroe.	> 2 (Agotada)
Llibertat!	> 2
La fira de Neuilly	> 2
Els savis de Vilatrista.	> 2 (Agotada)
L'auca del senyor Esteve (3. ^a ed.)	> 2
L'hereu Escampa	> 2 (Agotada)
En Tartarin als Alps	> 2
La llei d'herencia.	> 2
Aucells de pas.	> 2
La intel·lectual.	> 2
El redemptor	> 2
Cors de dona	> 2
El Teatre per dins	> 1'50
Dol d'«alivio»	> 1'50
El daltabaix	> 2
El titella pròdig	> 1'50

La nit de l'amor	> 1'50
Del Born al Plata. (Impressions de viatge.)	> 2 (Agotada)
Port-Tarascó, d'Alfons Daudet. Traducció.	> 2
El pintor de miracles	> 1'50
La Verge del Mar	> 1'50
El despatriat	> 2
El triomf de la carn	> 1'50
La illa de la calma (2. ^a edició)	> 2
L'Homenatge	> 1'50
La lepra.	> 1'50
L'Arma	> 1'50
L'envelat de baix	> 1'50
Glosari, per Xarau	> 2
El català de «La Mancha»	> 2
El pobre viudo	> 2
A cà l'antiquari (Sainet.)	> 2
L'auca del senyor Esteve (Cinc actes) (2. ^a edició)	> 2
«Gente Bien» (Sainet) (3. ^a edició).	Ptes. 1'50
Els Naufragos	> 2
En Josepet de Sant Celoni (Novel·la picaresca)	> 2
«Souper-Tango» (Obra satírica en un acte)	> 1'50
La casa de l'art (Peça en un acte)	> 1'50
L'acaparador (Peça satírica en un acte)	> 1'50
Bataneros en comandita (Sainet de costums financeres en un acte)	> 1'50
El català de «La Mancha», tragi-comèdia en quatre actes	> 2

ACABA DE SORTIR

CHAUFFEUR... AL PALACE!

Preu: DUES pessetes

Dr. KÖENHLY

NOVÍSSIMO ARTE DE AMAR

Un tomo 8.º, pesetas 3'50

Carolina Gómez del Valle

JUANITA

LA PERFECTA COCINERA

Ptas. 2'40

ACTUALIDADES PEDAGÓGICAS

OBRA NUEVA

DR. E. CLAPAREDE (Profesor de Psicología de la Universidad de Ginebra)

PSICOLOGIA DEL NIÑO y PEDAGOGIA EXPERIMENTAL

Traducción de Domingo Barnés

Un tomo con 43 grabados: Pesetas 18

Encuadernado en tela: Pesetas 20

Esta semana obra nueva del notable escritor
JOSÉ OLIVER BAUZÁ

Vicio, no: Amor!!!

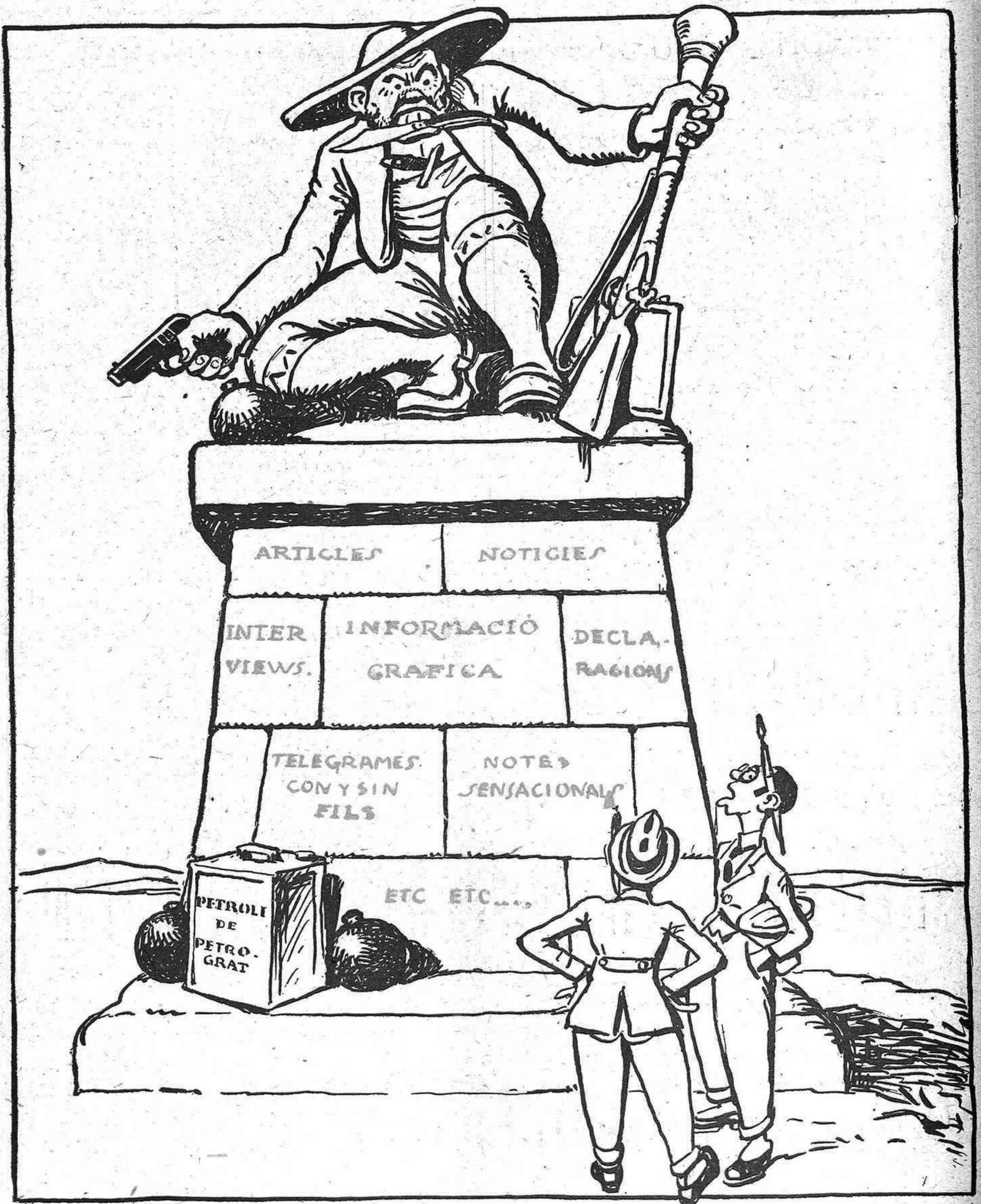
Un tomo: pesetas 5

MONTSERRAT A LA VISTA

ALBUM GUIA
DE LA FAMOSA MONTAÑA CATALANA

Pesetas 2

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

L'OBRA DE LA PREMSA

— No us podeu queixar, senyors assassins, que quan ens convé, sabem alçar-vos monuments magnífics.